

операцій, кроме того, следует также отметить и разную степень заинтересованности стран черноморского региона в налаживании паромного сообщения. Болгария и Турция не испытывают острого дефицита в расширении транспортных коммуникациях в восточном направлении. Наибольший интерес эта идея представляет для Грузии и Армении. Для первой паромное сообщение является основным каналом экономических коммуникаций со странами региона, а для Армении – едва ли не единственно возможным, так как практически все железнодорожные выходы из Армении заблокированы по политическим причинам Азербайджаном и Турцией. Единственным маршрутом экспорта товаров является транзит железнодорожным транспортом через территорию Грузии и дальше через ее порты в Россию и Украину. На данное направление приходится около 80% грузопотока железной дороги Армении.

Согласно статистическим данным 2012 года, доля перевозок внутри ЧЭС в общем объеме перевозок региона, составила 29,4%, в то время как большая часть перевозок - 42,3%, было направлено в страны Евросоюза [3]. Данные цифры подтверждают взаимные экономические интересы торгово-транспортного сотрудничества между ЧЭС и ЕС. Успешное развитие морского транспорта в будущем будет способствовать эффективной деловой конкуренции Черноморского региона на европейском и мировом рынках.

Согласно экономической повестке Организации Черноморского Экономического Сотрудничества, основными направлениями сотрудничества государств-членов в области транспорта является выработка конкретных мер по осуществлению приоритетных проектов, направленных на развитие международной транспортной инфраструктуры в регионе ЧЭС; создание благоприятных условий для инвестиций, которые способствовали бы участию частного сектора в строительстве и эксплуатации современной транспортной инфраструктуры; координация мер по эксплуатации и взаимодействию различных видов транспорта.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

- [1] **Союза ассоциаций автомобильных перевозчиков региона черноморского экономического сотрудничества** “Обзор ситуации в регионе ЧЭС в 2009: Отчет BSEC-URTA о результатах в международной автотранспортной отрасли”. 16 мая 2011 г., Бухарест, G2836, стр. 2.
 [2] **Алексеева Е.А.**, *Интеграционные процессы стран Черноморского региона*. Автореферат диссертации по специальности 08.00.14 – Мировая экономика, Краснодар, 2011г. (см. Научная библиотека диссертаций и авторефератов disserCat <http://www.dissercat.com/content/integratsionnye-ekonomicheskie-protsessy-stran-chernomorskogo-regiona#ixzz2fDxKHvHr>)
 [3] Ситуация в области международных автомобильных перевозок в регионе ОЧЭС и реализация проекта многосторонних разрешений BSEC-PERMISS, Ялта, BSEC-URTA, сентябрь 2013.

УДК 343.98: 347+336.027.2

ЩОДО ПРЕДМЕТУ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ З ФІНАНСОВИМ КОНТРОЛЕМ

Користін О.Є., д.ю.н., к.е.н., професор Національна академія внутрішніх справ (Україна)

Лепський С.І., здобувач кафедри економічної безпеки Національної академії внутрішніх справ (Україна)

Користін О.Є., Лепський С.І. Щодо предмету фінансових розслідувань та співвідношення з фінансовим контролем

У статті аналізується точка зору вчених щодо місця, ролі, змісту та предмету фінансових розслідувань серед інших галузей знань. Проводиться порівняння щодо предмету фінансового контролю та фінансових розслідувань. Сформульовано визначення ключових понять. Аналізуючи поняття «фінансовий контроль» та «фінансові розслідування», обґрунтовано, що і як фінансовий контроль виник в надрах бухгалтерського обліку, увібрав в себе та синтезував досягнення у сфері контролю економічної діяльності, так і фінансові розслідування багато чим увібрали та використовують методи контролю, але виступають вже як окрема галузь знань, що має свій предмет, метод та специфічні методичні прийоми. Зазначено, що до сфери знань суб'єктів, які проводять спеціалізовані дослідження входять знання про закономірності побудови фінансів при вчиненні чи фінансуванні злочинів та закономірностях викривлення фінансової інформації при вчиненні злочинів і приховуванні їх слідів. Ці знання не можуть входити до сфери знань фінансового контролю як науки, оскільки не мають прямого зв'язку з фінансовим контролем як сферою практичної діяльності.

Ключові слова: фінансові розслідування, фінансовий контроль, галузь знань, предмет, методологія.

Корыстин А.Е., Лепский С.И. Относительно предмета финансовых расследований и соотношение с финансовым контролем.

В статье анализируется точка зрения ученых относительно места, роли, содержания и предмета финансовых расследований среди других отраслей знаний. Проводится сравнение относительно предмета финансового контроля и финансовых расследований. Сформулировано определение ключевых понятий. Анализируя понятия «финансовый контроль» и «финансовые расследования», обосновано, что и как финансовый контроль возник в недрах бухгалтерского учета, вообрал в себя и синтезировал достижения в сфере контроля экономической деятельности, так и финансовые расследования много чего вообрали и используют методы контроля, но выступают уже как отдельная отрасль знаний, имеющей свой предмет, метод и специфические методические приемы. Отмечено, что к сфере знаний субъектов, которые проводят специализированные исследования входят знания о закономерностях построения финансов при совершении или финансировании преступлений и закономерностях искривления финансовой информации при совершении преступлений и укрывательстве их следов. Эти знания не могут входить в сферу знаний финансового контроля как науку, поскольку не имеют прямой связи с финансовым контролем как сферой практической деятельности.

Ключевые слова: финансовые расследования, финансовый контроль, отрасль знаний, предмет, методология.

Korystin A., Lepsky S. Concerning the subject of financial investigations and correlation with financial control

The article analyzes the point of view of scientists about the place, role, content and the subject of financial investigations among other branches of knowledge. Compare concerning the subject of financial control and financial investigations. Definition of key concepts. Analyzing the concept of «financial control» and «financial investigations», reasonably, and as the financial control arose in the depths of accounting, absorbed and synthesized the achievements in the sphere of control of economic activities and financial investigations lot absorbed and used methods of control, but act as a separate branch of knowledge, which has its object, method and specific teaching methods. It is marked that to the sphere of knowledge of subjects, that conduct the specialized researches knowledge enter about conformities to law of construction of finances at a feaseance or financing of crimes and conformities to law of curvature of financial information at committing crime and concealment of their tracks. These knowledge can not be included in the sphere of knowledge of financial control as science, as does not have direct connection with financial control as sphere of practical activity.

Keywords: financial investigations, financial control, discipline, subject, methodology.

Постановка проблеми. Сучасна практика протидії злочинності неможлива без активного використання економічних знань. В механізмі виявлення й розслідування економічних злочинів присутні дослідження фінансової інформації, що характеризує злочинну діяльність. Так, на стадії виявлення злочинів використовується фінансовий моніторинг сумнівних фінансових операцій, проводяться дослідження (перевірки, ревізії) фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання. На стадії розслідування злочинів важливе

значення має своєчасне призначення й проведення судово-бухгалтерських експертиз, залучення фахівця-економіста до проведення слідчих дій тощо. Фінансові розслідування займають свою відповідну нішу в правоохоронній діяльності та забезпеченні економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На актуальність проблеми економічної безпеки як пріоритету державної політики вказують численні теоретичні дослідження й узагальнення як вітчизняних учених, зокрема таких, як: З. Варналій, Б. Данилишин, Я. Жаліло, А. Барановський, В. Бойко, В. Гець, О. Гойчук, Б. Губський, М. Корешкий, В. Мунтян, О. Кириченко, Т. Ковальчук, Б. Пасхавер, Ю. Пахомов, П. Саблук, О. Скидан, Т. Тишук, В. Шлемко, Л. Яремко, так і зарубіжних учених – А. Алтухова, К. Баррета, І. Богданова, С. Глазьєва, А. Городецького, Ю. Одума, Г. Столярова, Н. Фурса та інших.

Намагання проаналізувати зміст фінансових розслідувань мало місце у роботах російських авторів: Н.А. Піменова [1, С.24-30], Е.А. Кондратьєвої, А.Р. Горюнова [2, С.20-23], а також А.В. Дедкова [3].

Метою статті є проведення аналізу наукової думки щодо змісту фінансових розслідувань як окремої специфічної галузі знань.

Викладення основного матеріалу. На думку Н.А. Піменова «под фінансовими расследованиями как процессуальной деятельностью следует понимать сбор, закрепление, всестороннее рассмотрение, изучение существенных, имеющих значение для дела обстоятельств совершенного нарушения, связанного с посягательством на отношения по формированию, распределению, перераспределению и использованию фондов денежных средств (финансовых ресурсов) субъектов экономических отношений» [4, С.25].

Об'єднавши у цьому визначенні певну «процесуальну діяльність», яка є посланням фінансового контролю та роботи правоохоронних органів, з одним із визначень фінансів, Н.А. Піменов уточнює, що, на його думку, є «порушенням у фінансовій сфері»: «Движение денег за рамками правового поля приводит к определенным нарушениям в финансовой сфере, и в этом случае мы можем говорить о финансовых правонарушениях и преступлениях. Движение денег за рамками правового поля, характеризующееся как общественно опасное деяние, будет являться финансовым преступлением и регулироваться нормами уголовного права. В то же время, как показывает практика, не все финансовые нарушения являются преступлениями и, соответственно, не могут сводиться только к уголовной ответственности. Значительная часть из них регулируется Налоговым кодексом; Таможенным кодексом; Бюджетным кодексом; Кодексом об административных правонарушениях; валютным законодательством и др.» [4, С.27].

Таким чином, Н.А. Піменов робить висновок, що предметом фінансових розслідувань є «фінансові правопорушення».

Такий підхід до фінансових розслідувань не може не викликати низки зауважень.

По-перше, що таке «грошові кошти в межах правового поля»? Н.А. Піменов не надає визначення цьому явищу. Якщо тлумачити використане словосполучення буквально, то таким рухом є розрахунок за допомогою «хавали» - низки посередників, які організують здійснення переказу грошових коштів поза банківською системою [5, С.16].

Однак Н.А. Піменов має на увазі інше – організацію руху фінансових ресурсів з певними порушеннями законодавства. Виникає запитання: чи усі ці порушення входять до предмету фінансових розслідувань? Адже серед цих порушень може мати місце і помилка касира, який випадково не поклав до каси 500 грн., або помилка матеріально відповідальної особи, яка не повернула аванс у визначений термін.

З нашої точки, зору не можна погодитись з думкою про те, що фінансовий контроль і діяльність з притягнення порушників до адміністративної відповідальності є складовою частиною фінансових розслідувань. Для виявлення відкритого порушення норми немає потреби у високого рівня організації економічних знань і будь-яких особливих методик. Достатнім є використання класичних методів документального та фактичного контролю: арифметичної перевірки, формальної перевірки, співставлення документів, інвентаризації тощо. Абсолютно інша технологія необхідна у протидії злочинній діяльності, що здійснюється приховано, із значним викривленням інформації. У цьому випадку застосування вказаних методів фінансового контролю ефективного результату не дасть.

З іншої сторони, ізольовано від злочинної діяльності рух грошових коштів (наприклад, фінансування тероризму) може і не мати ознак порушення, однак це не виключає важливість їх проведення з точки зору виявлення та розкриття злочину.

У зв'язку з цим, очевидним є те, що предметом фінансових розслідувань не можуть бути «фінансові порушення».

По-друге, наскільки є правильною позиція про те, що фінансові розслідування - це процесуальна діяльність? Процесуальна діяльність визначається законом і є предметом, перш за все, юридичних наук. Більш того, є сумнівним об'єднання в одне ціле діяльності органів фінансового контролю та правоохоронних органів. Зазначені види діяльності чітко розділені та регламентуються суттєво різними за змістом та завданнями нормативно-правовими актами.

По-третє, позиція Н.А. Піменова базується на знаннях юридичних, а не економічних наук. Він підкреслює, що «исследование данной темы дает возможность глубже уяснить признаки правонарушений и преступлений, совершаемых в финансовой сфере, уяснить смысл и содержание соответствующих норм уголовного и иного права и потому требует дальнейшего дискуссионного наполнения и научной полемики» [4, С.31].

Поряд з тим, ознаки правопорушень та злочинів, що вчиняються в фінансовій сфері, як і зміст відповідних норм кримінального чи іншого права є предметом виключно юридичних наук [6, С.45-56].

У випадку згоди з позицією Н.А. Піменова та прийняття тези про те, що фінансові розслідування – це процесуальна діяльність, в межах якої необхідно вивчати ознаки правопорушень і злочинів, насправді треба погоджуватись з тими науковцями, які не підтримують виділення цієї категорії в науці.

Стаття Е.А. Кондратьєвої і А.Р. Горюнова за багатьма позиціями пов'язана і підтримує точку зору Н.А. Піменова. Вони вважають, що фінансові розслідування необхідно розглядати як практичну (процесуальну) діяльність і як науковий напрям. Під фінансовими розслідуваннями як процесуальною діяльністю вони розуміють «сбор, всестороннее рассмотрение, изучение существенных обстоятельств совершенного нарушения в сфере денежных отношений, возникающих в процессе распределения и перераспределения стоимости валового общественного продукта и части национального богатства в связи с формированием, распределением и использованием фондов денежных средств» [2]. Як видно, основною відмінністю від визначення Н.А. Піменова є використання іншого визначення терміну «фінанси».

Під фінансовими розслідуваннями Е.А. Кондратьєва і А.Р. Горюнов розуміють напрям наукових досліджень, «в рамках которого исследуются нарушения в финансовой сфере, ставящее своими целями разработку эффективной методологии, методики профилактики, выявления и расследования указанных нарушений, а также рекомендаций по построению эффективной финансовой системы, в своей основе препятствующей совершению нарушений» [2, С.21].

У цьому визначенні проглядається, що поряд з юридичним напрямом (розробка ефективної методології, методики профілактики, виявлення і розслідування порушень у фінансовій сфері), до фінансових розслідувань як науки автори додають і економічний зміст (рекомендації щодо побудови ефективної фінансової системи, яка б запобігала вчиненню порушень).

Необхідно ще раз підкреслити, що у даному випадку, на наш погляд, відбувається певне змішування понять. Безспірно, вивчати фінансову сферу у протидії злочинності необхідно, однак таке вивчення не може бути орієнтованим виключно на порушення. Це лише частка (притому не сама важлива) у протидії злочинності – визначити яка норма, наприклад, обліку порушена при вчиненні злочину та маскування його слідів.

Зміст певної господарської діяльності, яка негативно сприймається суспільством і є загрозою економічній безпеці держави, не обов'язково є порушенням норми законодавства. Наприклад, виведення активів за кордон може здійснюватись і в межах чинного законодавства, що регламентує фінансово-господарську діяльність, однак є реальною загрозою економічній безпеці держави у випадку непродуктивного виведення цих активів, приховування доходів від їх використання тощо. Наприклад, навмисна реалізація продукції за заниженими цінами або закупівля сировини за завищеними цінами, або придбання послуг, котрі не виправдані економічною доцільністю

тощо. Усі ці та багато інших дій призводять до негативних фінансових наслідків – зменшення активів, недоотримання коштів до бюджетів тощо.

У розвиток обґрунтування міждисциплінарного характеру фінансових розслідувань Е.А. Кондратьєва і А.Р. Горюнов розкривають їх «аспекти».

Економічний - виявлення економічного механізму вчинення порушень; оцінка шкоди наслідків конкретного порушення; розробка рекомендацій для усунення економічних причин порушень.

Юридичний – кваліфікація конкретного порушення; вивчення законодавства на предмет уникнення відповідальності за вчинення порушень тощо.

Криміналістичний - процес збору, закріплення і вивчення матеріалів (доказів порушень); методологія і методика збору, закріплення і вивчення матеріалів (доказів порушення).

Кримінологічний і психологічний - виявлення психологічних особливостей осіб, які вчинили порушення у фінансовій сфері; заходи профілактики порушень у фінансовій сфері.

На нашу думку, за такого підходу до розгляду фінансових розслідувань втрачається окремий та особливий предмет фінансових розслідувань, як наукового напрямку. У концепції Е.А. Кондратьєвої і А.Р. Горюнова предмет розплюється за предметами інших наук. Так, кваліфікація діянь входить до предмету кримінального права; методика збору, закріплення і вивчення доказів - до предмету криміналістики та кримінального процесу; психологічні особливості злочинців - до предмету психології і кримінології.

З нашої точки зору, таке поєднання часток предметів інших наук, об'єднуючи їх гаслом боротьби з фінансовими порушеннями, має механічний характер, і користь такого поєднання для практичної діяльності та розвитку науки викликає обґрунтований сумнів.

Найбільш близьким до розуміння фінансових розслідувань як спеціалізованого на виявленні та фіксації фінансової складової протиправної діяльності економічного аналізу є позиція Т.М. Дмитренка [7].

Т.М. Дмитренко пропонує оригінальну концепцію, що базується не лише на принципах економічної науки, але й на значному філософському фундаменті. Згідно концепції Т.М. Дмитренка, предмет фінансових розслідувань – це «несоответствующая объективной природе права и этическим, нравственным нормам свободная разумная деятельность людей, связанная с неправомерным отчуждением собственности, созданным трудом человека с целью удовлетворения его потребностей» [7, С.4]. Якщо виключити з аналізу філософську складову, то саме він позиціонує фінансові розслідування як спеціалізовані економічні дослідження. У той же час методика проведення таких досліджень та її обґрунтування у значній мірі губиться за великим прошарком філософських категорій, що не мають прямого відношення до практичних задач спеціалізованого фінансового аналізу.

Необхідно також зазначити, що фінансові розслідування недоречно обмежувати неправомірним відчуженням власності, до предмету може входити фінансова складова і інших злочинів.

У зв'язку з розглянутими проблемами наукового аналізу фактично відсутні обґрунтовані аргументи проти зазначеної вище позиції про те, що фінансові розслідування є певним науковим фантомом, що не має життєздатності ні до практики, ні до науки, оскільки явище, що стоїть за ним, вичерпним чином описано та розробляється в межах інших категорій економічних та юридичних наук.

Для спростування зазначеної точки зору доречним є розгляд питання: в межах яких сфер науки можуть досліджуватись питання по використанню знань прикладних економічних наук в практиці боротьби зі злочинністю?

З боку юридичних наук такими сферами можуть бути криміналістика, судова бухгалтерія та певним чином кримінологія. З боку економічних наук – фінансовий контроль, економічна безпека, економічна теорія.

Вивчення цієї кореспонденції доречно розпочати з контролю, оскільки як сфера практичної діяльності фінансовий контроль є одним із самих близьких і певним чином родовим явищем.

В.М. Родіонова дає наступне визначення: «фінансовий контроль – одна из функций системы управления финансовыми отношениями, основной задачей которой является отслеживание правильности функционирования этих отношений на уровне конкретного управляемого объекта с целью определения обоснованности и эффективности управленческих решений и степени их реализации, выявления отклонений, о которых целесообразно информировать органы, способные повлиять на улучшение ситуации» [8, С.16]. Сучасна теорія фінансів розглядає фінансовий контроль як форму реалізації контрольної функції фінансів, визначаючи його як сукупність дій та операцій з перевірки фінансових і пов'язаних з ними питань діяльності суб'єктів господарювання.

М.В. Мельник, у продовження даного визначення в практичній площині, конкретизує, що фінансовий контроль здійснюється шляхом перевірки спеціально уповноваженими органами дотримання учасниками фінансових, грошових, кредитних, валютних операцій вимог законодавства, норм і правил, встановлених державою [9, С.15].

Система контролю складається з трьох основних ланок: державного фінансового контролю, недержавного аудиторського контролю і громадського контролю. Діяльність суб'єктів цих ланок базується на єдиній методології. У цілому діяльність фінансового контролю спрощено можемо звести до наступної схеми: перевірка на дотримання/недотримання норми (правил) – виявлення і фіксації відхилень (якщо вони є) – інформування суб'єкта, який спроможний вплинути на покращання ситуації.

Наведені положення ілюструють відмінності фінансового контролю від досліджуваного виду діяльності. Перед фінансовими розслідуваннями не стоїть завдання охопити всю сукупність фінансових потоків і фінансової інформації на предмет перевірки дотримання встановлених норм і правил. Перед фінансовими розслідуваннями стоїть більш вузьке завдання – шляхом проведення спеціалізованого економічного дослідження виявити та зафіксувати фінансову складову злочинної діяльності. Ця складова є відмінною від тих відхилень, що виявляються під час фінансового контролю: особливою складністю, умислом на здійснення і приховування слідів протиправної діяльності. Все це передбачає наявність у фінансових розслідуваннях як особливої методики, так і активного використання в ході їх проведення додаткових джерел інформації: розширених баз даних (Держфінмоніторинг), результатів оперативно-розшукової діяльності, слідчих розшукових дій тощо.

У зв'язку з викладеним, до сфери знань суб'єктів, які проводять спеціалізовані дослідження входять знання про закономірності побудови фінансів при вчиненні чи фінансуванні злочинів та закономірностях викривлення фінансової інформації при вчиненні злочинів і приховуванні їх слідів. Зазначені знання не можуть входити до сфери знань фінансового контролю як науки, оскільки не мають прямого зв'язку з фінансовим контролем як сферою практичної діяльності. Це положення багато чим пояснює відсутність у вітчизняній науці систематизованих знань за даним напрямом, у той час як стосовно відхилень від встановлених норм та правил напрацьовань є достатньо [10, С.13-24].

Сформульована теза і її аргументація багато в чому протиставляються окремому науковому напрямку, яке з однієї сторони наділяє фінансовий контроль правоохоронними функціями, а з іншої – вводить до складу суб'єктів фінансового контролю правоохоронні органи [11, С.93]. При цьому, серед функцій державного фінансового контролю виділяють правоохоронну функцію.

На наш погляд, вважати, що сучасна система фінансового контролю в Україні має правоохоронні функції є тотожним тому, що правоохоронні органи при виявленні та розслідуванні злочинів в сфері економіки здійснюють фінансовий контроль, і не коректно.

Сучасна вітчизняна система права та органів державної влади побудовані за іншими принципами. Лише правоохоронні органи наділені функцією з виявлення і розслідування злочинів. Контролюючі органи при виявленні інформації про злочин зобов'язані передати ці матеріали до правоохоронних органів. У свою чергу, правоохоронні органи не орієнтовані в загальному на пошук порушень фінансової дисципліни методами фактичного і документального контролю, а працюють з використанням наданого інструментарію оперативно-розшукових заходів та слідчих розшукових дій в іншій зоні відповідальності – боротьбі зі злочинністю.

З цього приводу цікавим є приклад оцінки ситуації в Російській Федерації. Достатньо переконливим аргументом є точка зору

останнього керівника податкової поліції Російської Федерації М.Е. Фрадкова, яка кардинально змінилася в перспективі порівняно з початковим періодом. На початку, вступу в посаду керівника правоохоронного органу, маючи досвід економічної діяльності, М.Е. Фрадков вважав, що потрібно «результативно встроїти службу в створюючу систему державного фінансового контролю, розширити рамки її діяльності, уделить більше уваги питанням репатризації валютної виручки, питанням посилення банківського, фінансового контролю, контролю в області страхової діяльності» [12].

Поряд з тим, з часом, вивчивши специфіку діяльності податкової поліції, він змінив точку зору – ефективність почала оцінюватися підвищенням якості оперативно-розшукової діяльності, підвищенням ролі аналітичної роботи, а також розробкою нового спеціалізованого економічного напрямку, зокрема, судово-економічної експертизи.

У своїй діяльності правоохоронні органи можуть використовувати матеріали фінансового контролю, звертатися із запитом про проведення перевірки (ревізії) до органів державного контролю, а також самостійно застосовувати методики контролю. Дія таких методик має обмежений характер та стосовно злочинів, що характеризуються простим способом вчинення (без приховування або непрофесійним приховуванням слідів). Так, не потребує складної методики дослідження фінансової інформації у розслідуванні простих податкових злочинів або розкрадання, які вчиняються шляхом викривлення даних у пов'язаних документах. Для розкриття такого злочину достатньо співставити декілька документів і провести допит для доказування навмисних дій.

У той же час, говорити про ефективність боротьби з податковими злочинами, розкраданнями – гарантія забезпечення економічної безпеки держави – не розуміти всієї глибини криміналізації економічних відносин.

Представники організованої та професійної економічної злочинності уникають відповідальності перед законом, так як вчинювані ними злочини характеризуються високою латентністю і виявити їх методами фінансового контролю досить важко, а почасти неможливо. Необхідно застосовувати спеціальні методики, про що ми зазначали, використовувати розширені бази даних, ефективно проводити оперативно-розшукові заходи та слідчі розшукові дії, активно задіювати весь інструментарій.

Висновки і пропозиції. Таким чином співставляючи поняття «фінансовий контроль» та «фінансові розслідування» коректним буде наступне порівняння. Як фінансовий контроль виник в надрах бухгалтерського обліку, увібрав в себе та синтезував його досягнення у сфері контролю економічної діяльності, так і фінансові розслідування багато чим увібрали та використовують методи контролю, але виступають вже як окрема галузь знань, що має свій предмет, метод та специфічні методичні прийоми.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Пименов Н.А. Финансовые расследования: основные подходы // Вестник Финансовой академии. - 2003.- № 1 (25). - С.24-30.
2. Кондратьева Е.А., Горюнов А.Р. К вопросу о выработке научного определения финансовых расследований // Вестник Финансовой академии. - 2003.- № 1 (25). - С.20- 23.
3. Дедков А.В. Вопросы формирования института финансового расследования // Финансовый менеджмент. - 2004. - № 2.
4. Пименов Н.А. Финансовые расследования: основные подходы // Вестник Финансовой академии. - 2003.- № 1 (25). - С.25.
5. Робинсон Дж. Всемирная прачечная: террор, преступления и грязные деньги в оффшорном мире. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2004. С. 16.
6. Финансовое право для экономических специальностей: учебник / под общ. Ред. Проф. С.О. Шохина. - М.: КНОРУС, 2006. С. 46-56;
7. Дмитренко Т.М. Финансовые расследования. Учебно-методический комплекс. Для студентов V курса Института экономической безопасности, обучающихся по специальности 06.04.00 «Финансы и кредит». — М.: Финансовая академия при Правительстве РФ, 2004.
8. Родионова В.М., Шлейников В.И. Финансовый контроль: Учебник. - М.: ИД ФБК- ПРЕСС. 2002. С. 16.
9. Мельник М.В., Пантелеев А.С., Звездин А.Л. Ревизия и контроль: Учебное пособие/Под ред. проф. М.В. Мельник. -М.: ФБК-ПРЕСС, 2004. С. 15.
10. Крикунов А.В. Сущность, организация и перспективы финансового контроля в Российской Федерации: Дис. ... докт.экон.наук, Спб. - 2001. С. 13-24.
11. Степашин С.В. и др. Государственный финансовый контроль: Учебник для вузов, - СПб.: Питер, 2004. С.93.
12. Кахиани К. ФСНП больше не "молотит" количество дел (интервью с М. Фрадковым) // Ведомости от 14 марта 2002 г.

УДК 338.27

ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ПОЛІТИКИ ПРИ ВИВЕДЕННІ НОВОГО СТРАХОВОГО ПРОДУКТУ НА РИНОК

Красько В.М., асистент Донецький національний технічний університет
Кучер В.А., д.е.н., професор, Донецький національний технічний університет
Кучер А.Т., к.т.н., доцент, Донецький національний технічний університет

Красько В.М., Кучер В.А., Кучер А.Т. Формування маркетингової політики при виведенні нового страхового продукту на ринок

Розглянуто методи формування маркетингової політики при виведенні нового страхового продукту на ринок. Розроблено алгоритм просування страхового продукту. Доведено, що страхові компанії застосовують недосконалі стратегії, здебільшого засновані на локальних, не пов'язаних між собою дослідженнях. Комплекс страхового маркетингу включає: проведення маркетингових досліджень, сегментацію і позиціонування щодо їх результатів; розробку нових страхових продуктів (послуг) з урахуванням вимог ринку; формування конкурентних цін; формування ефективної системи просування нових страхових продуктів; здійснення заходів щодо просування страхових продуктів. Розроблений алгоритм, проілюстрований прикладом, може допомогти маркетологам українських страхових компаній більш системно і якісно організувати свою роботу з проведення маркетингових досліджень. Запропоновано заходи щодо виведення нового страхового продукту на ринок. Доведено економічну доцільність заходів.

Ключові слова: страхування, маркетингова політика, життєвий цикл, просування, ринок послуг, дослідження, сегментація, прибуток.

Красько В.Н., Кучер В.А., Кучер А.Т. Формирование маркетинговой политики при выводе нового страхового продукта на рынок

Рассмотрены методы формирования маркетинговой политики при выведении нового страхового продукта на рынок. Разработан алгоритм продвижения страхового продукта. Доказано, что страховые компании применяют несовершенные стратегии, которые в основном основаны на локальных, не связанных между собой исследованиях. Комплекс страхового маркетинга включает: проведение маркетинговых исследований, сегментацию и позиционирование относительно их результатов; разработку новых страховых продуктов (услуг) с учетом требований рынка, формирование конкурентных цен формирование эффективной системы продвижения новых страховых продуктов, осуществление мероприятий по продвижению страховых продуктов. Разработанный алгоритм проиллюстрирован примером, может помочь маркетологам украинских страховых компаний более системно и качественно организовать свою работу по проведению маркетинговых